

Szerintem egészen másról van szó.

Egy - ma is létező - erős ellenségek (perzsák, törökök, oroszok, tatárok stb.) és természeti csapások (földrengések) szorításában éppúgy megmaradt, mint a hasonló történelmi sorscsapásoknak kitett magyarság.

E rokonszenves és szorgalmas népnek mi adtunk otthont, és nem maradtak hálátlanok (mint mások). Várost, városokat építettek, fellendítették a kereskedelmet és az ipart, majd elfoglalták megérdemelt helyüket a magyar köztisztviselők, a magyar nemesség körében. Becsületes és immár jómódú férfiak vettek nőül magyar, főleg székely lányokat kismemesi családokból, de ennek fordítottja is történt (pl. a mi családunk esetében is).

Hazánkat, nemzeti ügyünket soha nem árulták el, ha kellett, mártírhalált haltak érte. S amint napjaink bizonyítják, az anyaországban meghonosodott magyarörmények sem felejtették el erdélyi gyökereiket.

Íme, ha a nyelvet, a szokásokat nem is örököltük vagy nem gyakoroljuk, de a hűség őseink iránt nem apadt el.

Talán ez a magyarörmény mozgalom lényege: túl a vérségi kapcsolatokon, túl az elválasztó különbségeken e két népben közös: önazonosságunkat megőrző hűség népünkhöz, ragaszkodás évezredes gyökereinkhez.

Puskás Attila

A Rubens-kép visszatért

1999 dec. 22.

Szamosújvár városa nagy eseménynek volt tanúja. Az Örmény Katolikus Székesegyházba 55 évi hiány után, visszatért a "Krisztus levétele a keresztről" című *Rubens* festmény.

E festmény Szongott Kristóf följegyzései szerint 1806-ban került Szamosújvár birtokába. A valóság, és a legenda is azt tartja, hogy a szamosújvári örmények ajándékba kapták I. Ferenc királytól, mivel jelentékeny összegekkel járultak hozzá az állampénztár költségeihez. A képet a Feltámadás-(Rubens) kápolnába helyezték. Örmények és más nemzetiségűek ezrei csodálták majd másfél évszázadon át.

A második világháború idején, 1944-ben a magyar hatóságok hadműveleti kiürítést rendeltek el, ennek értelmében az Örmény Katolikus Plébánia saját értékeit (a Rubens képet is) összecsomagolta és a hátszágba küldte. A háború befejeztével az örmény plébánia többszöri kérelme következtében 1952-ben a magyar állam átadta ezeket az értékeket a román államnak. Így kerültek ezek (köztük a Rubens kép) az állam tulajdonába.

Az értékek visszaszerzésével többször is sikertelenül próbálkoztak. 1999 nyarán újból kezdődtek a kísérletek, megbeszélések folytak Kolozsváron a Szépművészeti Múzeum vezetésével (ahol a festményt 1952-től tárolták), és a szamosújvári Történelmi Múzeum vezetésével (amelynek tulajdonában volt a kép).

Ekkor született egy kompromisszum, amely szerint az Örmény Katolikus Plébánia kéri és vállalja a festmény megőrzését. A szóbeli egyezkedés után írásos kérvény, majd a városi tanács (Önkormányzat) határozata következett. Meg kell jegyezni, hogy mindenki, aki részt vett az akcióban, sok jóhiszeműségről tett tanúságot. A Helyi Tanács szavazásakor minden tanácsos igennel szavazott.

A szamosújvári Helyi Tanács határozata három feltételt támasztott: székesegyházunk megfelelő feltételeket biztosít a festmény számára, riasztórendszert szerel fel, és látogatási időpontokat rögzít az érdeklődők számára.

Az út tehát megnyílt, az írásbeli bizonylatot arról, hogy a feltételek jók, székesegyházunkban jóhiszemű és segítőkész szakemberek segítségével megszereztük. A riasztó-biztonsági rendszert megrendeltük, az összeget, amely ehhez kellett, kölcsönvettük.

Az esemény 1999. dec. 22-én ment végbe, ezen a napon szerelték fel a szakemberek a riasztórendszert, 14 órakor érkezett meg "A KÉP", szamosújvári védelem mellett.

18 órakor több önkéntes hozzájárulásával a Rubens festmény az eredeti keretben, eredeti helyén állt. Számunkra nagy öröm, hogy annyi sikertelen kísérlet után a szamosújvári Örmény Katolikus Egyházközösség és a város lakói Szent Karácsony alkalmából ilyen nagy ajándékban részesültek. Karácsony napján már lehetőség nyílt a Rubens-kép megtekintésére. Hamarosan a nagyközönség számára is lehetőséget biztosítunk e csodás festmény megtekintésére.

a szamosújvári örmény egyházközség gondnoksága

Híradó

A számos karácsonyi és újévi jókívánság küldőit mégcsak felsorolni is lehetetlen, így ezúton köszönjük meg mindenkinek a jókívánságokat. Kaptunk üdvözeteket Magyarországról, Erdélyből (Gyergyó, Szamosújvár, Szatmár, Illyefalva, Sepsiszentgyörgy, Kolozsvár, stb.), Argentínából és Ausztriából. Álljon itt példaként néhány üdvözet.

A Magyar Köztársaság Igazságügyi - minisztere

Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulása

Köszönettel kézhez vettem ünnepi jókívánságaikat tartalmazó levelüket és a vele küldött értékes konferenciakötetet. Remélem, hogy a Társulás és az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület a következő esztendőben is hasonlóan magas színvonalon fogja folytatni hagyományápoló, a nemzeti azonosságtudatot erősítő, fontos tevékenységét.

Engedjék meg, hogy magam is áldott, kegyelmekben gazdag karácsonyt és boldog, eredményes Új Évet kívánjak

Budapest, 1999. december 23.

Tisztelettel:
Dr. Dávid Ibolya

Főegyházmegyei Hatóság Gyulafehérvár

Str. Mihail Viteazul Nr. 21.

Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület

Dr. Issekutz Sarolta elnök

Igen tisztelt Elnöknő!

Folyó év december 3-án kelt levelét és a mellékleteket - Az örmény katolikus egyház története és művészete konferencia - 1997. november 20-22, valamint a Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulása folyamodványát - tisztelettel és szeretettel vettem.

Miközben örömmel tölt el a katolikus örmény mozgalom fejlődése, szomorúan kell tapasztalnom az örmény szervezetek körében jelentkező feszültségeket. Remélem, hogy a sok párbeszéd - meghirdetett program - eredményre fog vezetni.

Köszönöm a mellékletet, s ISTEN áldását kérem a további konferencia-anyag közlésére.

Igyekszem lehetőségeim szerint mindenben támogatni az örmény-katolikus megmozdulásokat.

Tisztelettel és szeretettel

Jakubinyi György
érsek, kormányzó

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület

Dr. Issekutz Sarolta elnök asszonynak

Áldott karácsonyt és békesseges újesztendőt kívánunk - további eredményes együttműködés reményében -